

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către inculpatul Grivenco Vladlen Victor și avocatul Roșca Ivan, în numele părții vătămate, Horo Leontie, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui,

Grivenco Vladlen Victor, născut la 20 ianuarie 1980, originar din r-l Florești, domiciliat mun. Chișinău, str. Hanul Morii, 16.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 12.04.2012 pînă la 17.12.2012

2. în instanța de apel din 11.02.2013 pînă la 25.09.2013

3. în instanța de recurs din 17.12.2013 pînă la 13.05.2014

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat admiterea recursului declarat de către apărătorul părții vătămate și respingerea recursului inculpatului.

Partea vătămată, Leontie Horo, care a solicitat admiterea recursului declarat de către apărătorul său și respingerea recursului inculpatului.

Avocatul, Ivan Roșca, care a solicitat admiterea recursului declarat în numele părții vătămate și respingerea recursului inculpatului.

Inculpatul, Vladlen Grivenco, care a solicitat respingerea recursului declarat de către apărătorul părții vătămate și admiterea recursului său.

Avocatul, Vladimir Mării, care a solicitat respingerea recursului declarat de către apărătorul părții vătămate și admiterea recursului inculpatului.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 decembrie 2012, Grivenco V.V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 3 ani 8 luni închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare. În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 4 ani închisoare. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite i-a fost suspendată pe un termen de

probă de 1 an, dacă pe parcursul acestui termen nu v-a săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Horo Leontie Pavel, în partea încasării cheltuielilor de judecată a fost admisă pe deplin, iar în partea prejudiciului moral a fost admisă parțial, cu încasarea de la Grivenco V.V. a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 10.000 lei și prejudiciului moral în mărime de 15.000 lei. În partea încasării prejudiciului material acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței, Grivenco V.V. la 19 martie 2011, în jurul orei 02.00, acționînd împreună și de comun acord cu o persoană neidentificată de către organul de urmărire penală, aflîndu-se în incinta cafenelei „Pizza Star” amplasată pe bd. Dacia 44, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcînd în mod grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, fără motiv, au inițiat un conflict cu Horo L.P., în cadrul căruia i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite regiuni ale corpului. Grivenco V.V. manifestînd o obrăznicie deosebită, i-a aplicat cu arma de foc de model „Baikal 442”, pe care o deținea legal, câteva lovituri în regiunea feței și capului, cauzîndu-i lui Horo L.P., conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 369 din 19 decembrie 2011, vătămare corporală gravă.

Tot el, la 19 martie 2011, în jurul orei 02.00, aflîndu-se în incinta aceleiași cafenele „Pizza Star”, din intenții huliganice, a inițiat un conflict cu Horo L.P., apoi acționînd cu scopul vătămării grave a integrității corporale, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite regiuni ale corpului. Grivenco V.V. i-a aplicat cu arma de foc de model „Baikal 442”, câteva lovituri în regiunea feței și capului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 369 din 19 decembrie 2011, pierderea vederii la un singur ochi, ce are drept consecință o incapacitate permanentă de mai mult de 1/3, calificată ca vătămare corporală gravă.

Acțiunile lui Grivenco V.V. au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal - *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care a provocat pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă* și art. 287 alin. (3) Cod penal - *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, cu aplicarea armei.*

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, solicitînd casarea acesteia, în latura penală și civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grivenco V.V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar

de tip semiînchis, cu aplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de port armă pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea apelului s-a invocat faptul că prin aplicarea pedepselor minime prevăzute de sancțiune și aplicarea art. 90 Cod penal, nu va fi atins scopul pedepsei penale, fiind ignorate următoarele: gradul de pericol social al infracțiunii comise, persoana inculpatului, anterior acesta a fost condamnat, inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit în cele săvârșite, nu a recuperat prejudiciul, lipsa circumstanțelor atenuante, prezența circumstanței agravante – participație simplă. De asemenea procurorul a invocat că suma prejudiciului moral de doar 15.000 lei nu este una echitabilă și rezonabilă.

3.1 Apel a fost declarat și de către avocatul Roșca Ivan, în numele părții vătămate, în care a solicitat casarea sentinței, în latura penală și civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grivenco V.V. să fie condamnat la 6 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate, invocând blîndețea pedepsei, survenirea la partea vătămată a invalidității de gradul 2 și pierderea totală a vederii la ochiul stîng, precum și faptul că inculpatul deține mai multe afaceri în mun. Chișinău.

3.2 Apel a fost declarat și de către avocatul Mării Vladimir, în numele inculpatului, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocînd aprecierea eronată a probelor administrate pe caz, ce a dus la netemeinicia calificării faptei și învinuirii înaintate inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013, apelul apărătorului în numele inculpatului, a fost respins ca nefondat, iar apelurile procurorului și apărătorului în numele părții vătămate, au fost admise, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grivenco V.V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani 8 luni închisoare. În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani. S-a dispus încasarea de la Grivenco V.V. în beneficiul lui Horo L.P. a 100.000 lei, cu titlul de prejudiciu moral. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că, soluția adoptată și pronunțată de instanța de fond vis-a-vis de vinovăția inculpatului este temeinică de vreme ce versiunile înaintate de apărare nu și-au găsit confirmare, fiind nefondate. S-a menționat și faptul că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia de vreme ce au fost administrate probe utile, veridice, concludente și pertinente care în ansamblu coroborează și se completează.

Cu referire la afirmațiile din apelul apărătorului inculpatului, instanța de apel a constatat că în temeiuri legale instanța de fond a reținut la baza sentinței declarațiile

martorilor Cerneleanu N. și Busuioc A. făcute la urmărirea penală, fiindcă acești martori nu au avut o poziție unică pe întreg procesul penal, schimbându-și depozițiile cu ocazia fiecărei audieri și neputând explica plauzibil această modificare a conținutului declarațiilor, susținând cele relatate inițial la urmărirea penală.

Prezența armei de foc în mâna inculpatului în timpul altercației cu partea vătămată în opinia instanței de apel a fost dovedită atât prin declarațiile părții vătămate, martorilor Cataraga Tatiana și Vitalii cât și prin raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 369 din 19.12.2011 conform căruia leziunile enumerate, au fost produse prin acțiuni traumatice cu un obiect contondent dur, inclusiv cu pumnul, piciorul, mânerul unei arme.

Nu a reținut instanța de apel și afirmația că inițiatorul actului de huliganism a fost partea vătămată, deoarece s-a stabilit că declarațiile martorilor Botnic V., Zencenco I., Kovalkovschi E., Busuioc A., Cernăleanu N. făcute în fața instanței de judecată contravin ansamblului de probe, necoroborând nici între ele.

Cât privește afirmațiile prin care se critică modalitatea de individualizare a pedepsei instanța de apel a reținut că nerecunoașterea vinei este un drept al inculpatului, iar potrivit normelor procesual penale, cu referire la art. 66 alin. (4) Cod de procedură penală, exercitarea unui drept nu poate fi interpretată în detrimentul lui și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru el.

De asemenea la stabilirea pedepsei instanța de judecată poate recunoaște ca agravante numai acele circumstanțe care au fost stabilite de OUP, au fost indicate în rechizitoriu și numai dacă au fost susținute de partea acuzării în dezbaterile judiciare. La acest capitol se menționează că la OUP a fost indicată ca agravantă *săvârșirea infracțiunii prin acte de o deosebită cruzime* (f.d. 280-282, v.II); în rechizitoriu s-a menționat despre *nestabilirea a careva circumstanțe atenuante și agravante* (f.d. 297-309, v. II), aceeași mențiune fiind făcută și susținută și în dezbaterile judiciare ale acuzării (f.d. 417-423, v. II). Prin urmare, instanța de fond în temei legal nu a reținut în seama inculpatului careva circumstanțe agravante, iar instanța de apel nu o poate reține pe cea indicată în apelul acuzării, fiindcă comiterea infracțiunii de huliganism prin participație simplă, cu aplicarea violenței, constituie agravanta componentei de infracțiune, iar potrivit art. 77 alin. (2) Cod penal, dacă circumstanțele menționate la alin.(1) sânt prevăzute la articolele corespunzătoare din partea specială a prezentului cod în calitate de semne ale acestor componente de infracțiuni, ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanțe agravante.

Instanța de apel a menționat și faptul că prezența antecedentelor penale stinse, conform art. 111 alin. (3) Cod penal, anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale, și deci, această circumstanță nu poate fi reținută ca o caracteristică negativă a personalității inculpatului, cu atât mai mult că anterior Grivenco V.V. a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni din imprudență (f.d. 148-152, v. I); pe învinuirea adusă în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 21 mai 2010 acesta a fost scos de sub urmărire penală (f.d. 153-154, v. I), iar

antecedentele contravenționale (f.d. 155-156, v. II) nu au fost confirmate prin hotărâre judecătorească definitivă.

Instanța de apel a statuat că nerecuperarea prejudiciului (material și moral) nu constituie un impediment în aplicarea art. 90 Cod penal, el fiind exclus prin Legea nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008. Reieșind din cele expuse argumentele invocate de acuzare și apărarea părții vătămate în apel nu au fost admise în sensul excluderii aplicării art. 90 Cod penal.

Cu referire la acțiunea civilă, cât privește stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că suma dispusă de instanța de fond pentru a fi încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate suma de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral nu este echitabilă în raport cu suferințele psihice care i-au fost provocate în legătură cu acțiunile sale huliganice și cauzarea vătămarilor corporale grave.

5. Hotărârile adoptate pe caz se contestă cu recurs ordinar de către avocatul Roșca I., în numele părții vătămate, prin care se solicită casarea acestora, în latura penală și civilă, nefiind de acord cu pedeapsa aplicată și cuantumul prejudiciului moral stabilit, invocând:

- la aplicarea art. 90 Cod penal, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis două infracțiuni grave, gradul social periculos al acestora, că infracțiunile au fost comise în participație simplă cu aplicarea violenței, prejudiciul cauzat nu a fost restituit, anterior a fost condamnat, nu s-a căit sincer de cele comise;

- la stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța de apel nu a ținut cont de consecințele grave survenite în rezultatul săvârșirii infracțiunii: pierderea totală a vederii la un ochi, fapt ce a dus la o incapacitate permanentă de muncă mai mult de 1/3, acordarea gradului 2 de invaliditate, lipsirea părții vătămate de locul permanent de muncă în calitate de șofer, iar în legătură cu aceasta și pierderea capacității lui de a-și întreține familia, iar în partea prejudiciului material, partea vătămată nu este de acord cu admiterea acestuia în principiu.

5.1 Hotărârile adoptate pe caz se contestă cu recurs ordinar și de către inculpat, prin care se solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare sau cu stabilirea unei pedepse mai blânde și reducerea cuantumului prejudiciului moral, invocând:

- aprecierea eronată a probelor administrate pe caz,
- instanța de apel nu a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelul inculpatului,
- netemeinicia calificării faptei și învinuirii înaintate inculpatului.

6. Judecând motivele recursurilor declarate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) ale aceleași norme prevăd că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul supus judecării Colegiul constată că, instanța de apel la examinarea apelurilor declarate a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, a verificat și a apreciat just conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioase a acestora în textul deciziei instanței de apel, concluzionînd că starea de fapt și de drept corect a fost statuată de către instanța de fond, ea concordă și se bazează pe analiza materialului probator, iar motivele invocate de apelanți întru susținerea apelului au fost obiect de studiu la cercetarea judecătorească, care s-a petrecut sub toate aspectele, complet și obiectiv prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii, stabilindu-se vinovăția inculpatului în comiterea faptelor de huliganism cu aplicarea armei și de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, ce a provocat pierderea stabilă a 1/3 din capacitatea de muncă în baza următoarelor probe administrate și cercetate: declarațiile părții vătămate, a martorilor Cataraga T., Cataraga V., Horo R., Horo G., Cerneleanu N., Busuioc A., procesul verbal de sesizare din 22 martie 2011, informația 903 din 19 februarie 2011, procesele-verbale de confruntare, raportul de expertiză nr. 369 din 19 decembrie 2011, procesul verbal de ridicare din 30 iunie 2011 și 11 iulie 2011, procesul verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 20 februarie 2012.

Verificînd probatoriul administrat în cauză prin prisma apărărilor formulate de inculpat, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a conchis precum instanța de fond a dat o apreciere juridică corectă declarațiilor martorilor Cerneleanu N. și Busuioc A. făcute în instanța de fond, punînd la baza sentinței pe cele făcute la urmărirea penală, or acești martori și-au schimbat declarațiile în prima instanță, fără a putea explica motivul nestatorniciei în declarații. Instanța de apel a apreciat corect această împrejurare ca urmărirea scopului de ușurare a situației în care s-a pomenit

conducătorul lor, ele fiind în relații de muncă cu inculpatul. De asemenea a fost dată o apreciere juridică corectă celor relatate de Bortnic V., Levcenco I. și Kovalkovschii E. audiați în calitate de martori la demersul apărării, fiindcă, așa cum rezultă din declarațiile acestora, ei nu au fost martori ai conflictului, plecând din bar până la începerea acestuia. Tot odată din descifrările convorbirilor telefonice rezultă că cele arătate de martorul Levcenco I. nu corespund realității, deoarece în timpul indicat de ea "18 martie 2011 orele 21:00-24:00", ea nu se afla în s. Botanica din mun. Chișinău, ci în s. Râșcani din mun. Chișinău. Cele declarate de martorul Levcenco I. contravin declarațiilor martorilor Bortnic V. și Kovalkovschii E. în partea ce privește poziția părții vătămate în barul unde au fost comise infracțiunile și cum s-a stabilit, din descifrările convorbirilor telefonice, Bortnic V. și Kovalkovschii E. au avut multiple convorbiri telefonice cu inculpatul cât până la incident așa și după, respectiv instanța corect a considerat că acești martori nu au fost la fața locului în ziua și ora incidentului și cele relatate de dînșii nu corespund circumstanțelor de fapt, ei depunând declarații pentru ai ușura situația prietenului și cunoscutului lor.

În această ordine de idei, instanța de apel întemeiat a statuat că nu a fost găsit temei de a aprecia critic declarațiile făcute de partea vătămată și martorii acuzării, or aceștia până la incident cu inculpatul nu au fost cunoscuți și careva relații între ei nu au existat, iar declarațiile consecutive ale acestora coroborează și se completează între ele și cu restul material probator administrat.

Astfel, în opinia Colegiului nu este întemeiată critica inculpatului, prin care se tinde la aprecierea eronată a probelor, deoarece instanța de apel, ținând seama în plină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a audiat inculpatul, partea vătămată, martorii, a cercetat probele administrate la dosar, a admis demersul apărătorului inculpatului și a dispus efectuarea expertizei medico-legale suplimentare în comisie cu punerea întrebărilor experților, dând citire proceselor-verbale, raporturilor de expertiză și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a menținut starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului Grivenco V.V. stabilită de instanța de fond.

Instanța de apel a soluționat cazul, examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind motivat respinse, altele acceptate. La aprecierea probelor judecătorești sunt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți, în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Colegiul constată că la caz nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții de cât cea pe care materialul probator o susține.

Colegiul reține, că instanța de apel în mod corect a apreciat și a constatat că în cazul supus judecării sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a

inculpatului sub aspectul comiterii infracțiunii de vătămare intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care a provocat pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă și a huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, cu aplicarea armei, în formă calificată și, analizând probele administrate în cauză, întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 287 alin. (3) Cod penal. Astfel, neconfirmându-se argumentul invocat de apărătorul inculpatului în recursul său, privind netemeinicia calificării faptei și învinuirii înaintate inculpatului.

Unul din temeiul invocat de apărătorul părții vătămate în recursul declarat este critica hotărârii instanței de apel în partea stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 90 Cod penal, considerând că instanța de apel a aplicat o pedeapsă prea blândă, neținând cont de faptul că inculpatul a comis două infracțiuni grave, gradul social periculos al acestora, infracțiunile au fost comise în participație simplă cu aplicarea violenței, prejudiciul cauzat nu a fost restituit, anterior a fost condamnat, nu a recunoscut vina și nu s-a căit sincer de cele comise.

La acest capitol, Colegiul remarcă că conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține că instanța a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de toate circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de personalitatea celui vinovat, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, prevăzute la art. 75 Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei instanța de apel a reținut concluzia instanței de fond, care, reieșind din gravitatea și modalitatea comiterii infracțiunilor de către inculpat; personalitatea acestuia care, deși, anterior fiind condamnat, antecedentele penale sunt stinse, ele neproducând efecte juridice nefavorabile, are la întreținere și

educație doi copii minori, este încadrat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog și psiholog, nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante sau agravante, corect a statuat că scopurile propuse la art. 61 alin. (2) Cod penal, în speță, vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu închisoare a cărei executare urmează a fi suspendată condiționat pe un termen de probă, or este necesar ca Grivenco V.V. să lucreze în continuare în vederea restituirii pagubei pricinuite părții vătămate.

În același context, instanța de apel a apreciat just că, analizând cuantumul pedepsei cu închisoare stabilit lui Grivenco V.V. atât pentru fiecare infracțiune în parte cât și prin concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, și a termenului de probă, s-a impus necesitatea casării sentinței în această parte și mărirea cuantumului pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal până la 4 ani, pentru 287 alin. (3) Cod penal până la 3 ani și 8 luni, al pedepsei definitive și a termenului de probă ambele până la 5 ani, deoarece ambele infracțiuni se atribuie la categoria celor grave, aducându-se atingere relațiilor sociale cu privire la dreptul persoanei la integritate corporală și la cele ce asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate și au survenit consecințe grave partea vătămată, aceasta pierzând vederea la un ochi, ceea ce duce la o capacitate permanentă de muncă mai mult de 1/3, nefiind stabilite careva circumstanțe atenuante.

Astfel, Colegiul constată că instanța de apel, cu trimitere la art. 7, 61, 75-78, 90 Cod penal, a stabilit o pedeapsă, apreciind corect circumstanțele cauzei, și stabilind întemeiat că:

- neregnoașterea vinei este un drept al inculpatului, iar exercitarea unui drept nu poate fi interpretată în detrimentul lui și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru el;

- comiterea infracțiunii de huliganism prin participație simplă cu aplicarea violenței, constituie agravanta componentei de infracțiune, ce nu poate fi concomitent considerată drept circumstanțe agravantă;

- prezența antecedentelor penale stinse, anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale;

- nerecuperarea prejudiciului (material și moral) nu constituie un impediment în aplicarea art. 90 Cod penal. În acest context, Colegiul remarcă faptul că în cadrul examinării cauzei în instanța de recurs, inculpatul a prezentat instanței acte ce confirmă faptul expedierii părții vătămate a sumei de 100.000 lei.

Reieșind din cele expuse Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins argumentele invocate de procuror și apărătorul părții vătămate în apel, în sensul excluderii aplicării art. 90 Cod penal, dar în același timp justificat a mărit cuantumul pedepsei cu închisoare și a termenului de probă, stabilindu-i o pedeapsă suficientă și echitabilă, pentru a obține corectarea și reeducarea condamnatului. Careva interdicții pentru condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei prevăzute de alin (4) art. 90 Cod penal nu au fost constatate și nici invocate.

Referitor la critica apărătorului părții vătămate, privind neadmiterea de către instanța de apel a cuantumului prejudiciului moral de 1.000.000 lei și admiterea prejudiciului material numai în principiu, Colegiul menționează că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel în mod just a constatat că suma dispusă de instanța de fond de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral nu este echitabilă în raport cu suferințele psihice care i-au fost provocate în legătură cu acțiunile sale huliganice și cauzarea vătămarilor corporale grave.

Însă în acțiunea civilă înaintată de partea vătămată s-a solicitat încasarea a 1.000.000 lei cu titlu de despăgubiri morale. Astfel, reieșind din cele menționate mai sus cât și, făcând o evaluare pe bază probantă, instanța de apel just a dispus încasarea a 100.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, având în vedere suferințele psihice suportate de partea vătămată față de pierderea a mai mult de 1/3 din capacitatea de muncă prin pierderea completă stabilă a vederii la ochiul stâng, ce a dus la survenirea invalidității de gradul 2 și la pierderea locului de muncă în calitate de conducător auto.

La acest capitol, Colegiul evidențiază că la etapa examinării cauzei în recurs, inculpatul și apărătorul acestuia au prezentat instanței de judecată bonul fiscal ser. 48009538 din 13.05.2014, ora 08.23, în original, și chitanța nr. 2646 al ÎS „Poșta Moldovei” din 13.05.2014, prin care se atestă faptul expedierii de către Grivenco V.V. destinatarului Horo Leontie Pavel, a sumei de 100.000 lei.

Iar în partea încasării prejudiciului material, Colegiul consideră că instanța de fond legal a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă, deoarece conform art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, concluzie corect menținută de instanța de apel.

Astfel, instanța de recurs reține netemeinicia criticii apărătorului părții vătămate privind admiterea în principiu a prejudiciului material, ca urmare instanța de apel în mod just a lăsat spre examinare în procedura civilă pretențiile materiale invocate de ea, asigurând, astfel, condiții egale părților de a prezenta argumente și probe întru confirmarea pozițiilor sale în acest aspect.

În recursurile ordinare declarate de către apărătorul părții vătămate și inculpat, hotărîrile recurate sunt criticate, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 10), 12) Cod de procedură penală, și anume, hotărîrile instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost

întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde; inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul, rezumînd cele expuse în pct. 6) al prezentei decizii, menționează că temeiurile la care se face referință, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, și respectînd prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate.

Cu referire la pct. 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul atenționează că, pct. 8) - *„nu sunt întrunite elementele infracțiunii”*, poate fi invocat numai în cazul cînd recurentul nu este de acord cu nici o încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, iar pct. 12) - *„faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare greșită”*, poate fi invocat numai în cazul cînd recurentul solicită o altă încadrare juridică. Astfel, invocarea concomitentă a temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, Colegiul o consideră alogică. Totuși instanța de recurs consideră că, temeiurile date nu sunt incident la cazul supus judecării, acesta fiind analizat detaliat în pct. 6 al prezentei decizii, precum și deoarece instanța de apel a examinat cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și de procedură, corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, încadrînd corect acțiunile inculpatului.

În ceea ce privește temeiul de recurs prevăzut de pct. 9) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală - *„inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală”*, Colegiul remarcă faptul că recurentul nu a specificat care faptă din cele două incriminate inculpatului nu este prevăzută de legea penală, precum și care lege penală a avut în vedere recurentul, fapt ce duce la neincidenta temeiului de casare invocat în cazul supus judecării.

Nici motivul de casare prevăzut în art. 427 pct. 10) Cod de procedură penală, cu referire la aplicarea pedepsei individualizate contrar prevederilor legale, nu este prezent în cauză, deoarece pedeapsa s-a aplicat în limitele legii, argument expus detaliat în pct. 6 al prezentei decizii.

În asemenea condiții Colegiul, consideră că, temeiurile la care se referă recurenții, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a recursurilor ca inadmisibile, cu menținerea deciziei instanței de apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Grivenco Vladlen Victor și avocatul Roșca Ivan, în numele părții vătămate, Horo Leontie, împotriva sentinței Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 17 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Grivenco Vladlen Victor**, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 iunie 2014, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș